

DC870
PH121T

Ô VIỆT DINH

Phân Thống Bạc

Thơ Tình Đà Lạt

Phấn thông bay
(*Thơ tình Đà Lạt*)

NGÔ VIỆT DINH

Phân Thông Báo

Thơ tình Đà Lạt

In lần thứ 3

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

HÀ NỘI - 2003

Tôi là hạt PHẤN THÔNG BAY
Tìm em ở giữa ngàn cây rừng đời
Phấn tìm nhị hạ cánh rơi
Thấp vàng hôn cả đất trời say yêu

NGÔ VIẾT DINH

Thời Viết Phấn Thông bay

Ký họa của họa sỹ

VŨ GIA NGỌC

NGÔ VIỆT DINH

5-3-1940

Quê hương: Phương Cù, Thăng Lợi

THƯỜNG TÍN – HÀ TÂY

Ảnh băng hình

“CÓ MỘT TÌNH THƠ & ĐÀ LẠT”

Cùng tác giả

- * **Mầm bé** – thơ thiếu nhi
NXB Kim Đồng 1974.
- * **Thơ tình** – tập 1
XBVN TP. HCM 1990
- * **Yêu** – tâm lý thơ
XBTN 1990 — Tái bản 1992
- * **Thơ tình** – chọn
XBBVH 1992
- * **Phấn Thông bay** –
XBTN 1993 — Tái bản 1997
- * **Tha thiết Vũng Tàu**
XBBVH 1996
- * **Nắng LiPa** XBBVH 1997
- * **Hương Bò Kết** – thơ
NXB Hội Nhà văn 1998
- * **Tuyển thơ Thiếu nhi**
XBTN 2001

SẼ IN

- * **Đến với câu thơ** -
tập tiểu luận

*Thơ tình về một vùng Thơ **

PHAN XUÂN HẠT

(Nhà thơ)

Tôi là người đã làm thơ về Đát Lạt – lại cũng là người có theo dõi khá kỹ những bài thơ lẻ viết về Đát Lạt đăng trên các báo. Nhưng có riêng một tập như **Phấn Thông Bay** của Ngô Viết Dinh, một nhà thơ, sinh và lớn lên ở Hà Đông, sống và làm việc khá lâu ở Hà Nội, người “Xa lạ” với Đà Lạt, thì thật đáng mừng.

Đà Lạt quả thật là một vùng thơ. Thơ về một vùng thơ, chuyện ấy chẳng có gì mới, song có điều, xưa nay thơ về một vùng, một đề tài trong một tập gồm nhiều tác giả, rất khó tránh khỏi đơn điệu – cũng là bình thường. Còn trọn

gối, riêng một tác giả - lại cũng một vùng, một đề tài – càng khó tránh khỏi đơn điệu hơn. Vượt được “Vũ Môn” ấy thật là khó, thật là gay, là thử thách đối với tác giả, đối với thi sỹ.

Phấn Thông Bay đã vượt được, không dám nói tất cả tập đều được chín bậc mà cả tập đã vượt được số bậc không ít và có những bài đã vượt khỏi “Vũ Môn” để có thể cá hoá rồng. Vượt được, theo tôi, có lẽ do hai nhân tố:

*Tâm hồn thơ là dây đàn căng thẳng
Cảnh và người là ngọn gió thổi qua
Gió bật dây đàn ngân lên thành tiếng
Nốt bổng trầm ... ấy thi tứ bay ra!*

(P.X.II – BÁO VĂN NGHỆ – 7.85)

Phải là tâm hồn nhạy cảm, dễ rung động thì “cảnh và người” làm ngọn gió thổi qua, hồn thi sỹ mới rung lên thành thi tứ. Tôi vốn biết anh Ngô Viết Dinh, người đã ở tuổi “tri thiên mệnh” – cái tuổi lão sắp lai đề tài tận lẫm, nhất là đối với thơ - cảm xúc rất dễ bị trơ lỳ, xơ cứng, đã về Đát Lạt không dưới ba lần, cả thầy không đầy một tháng, ở xa, về một nơi nhiều lần càng

dễ mòn cứng cảm xúc, điều đó diễn ra khi “dây đàn” không thật căng – căng một cách thường trực- Lại nữa, “cảnh và người” có là ngọn gió mạnh, ngọn gió thường xuyên đánh vào “dây đàn” không nữa chứ!. Đạt Lạt có là như thế? Qua thơ, nhìn “dây đàn” ta biết được quả Đạt Lạt có sức gió ấy. Địa thế, cảnh quan, trăng, hoa, gió mưa, hồ, thác, khí hậu, nhà cửa, con đường, con người... của Đà Lạt là một minh chứng hùng hồn mà cả nước này, cả quốc tế, là du khách nội địa hay nước ngoài, ai cũng dễ dàng nhất trí. Và đó có lẽ là nguyên nhân duy nhất hay chỉ ít là chủ yếu mà nhà y học lỗi lạc Yeresin đã phát hiện ra Đà Lạt cách đây một trăm năm?

Ôi, thành phố như tình em đứng đợi!

(ĐÀ LẠT YÊU)

Có gì cuốn hút hơn, tha thiết hơn khi tình yêu đứng đợi? Một thôi thúc mạnh mẽ giục ta đến Đà Lạt do Đà Lạt vốn nó đã là “hữu xạ tự nhiên hương” và nói không ngoa, danh lam thắng cảnh này được xếp vào bậc nhất ở

Đông Dương là phải:

Ta đi trong đời mộng

Gặp hồn thu châu Âu

(TỰ TÌNH ĐÀ LẠT)

Tôi đã từng sống mùa thu ở Tiệp Khắc, ở Nga, nghĩ đến câu thơ này lại càng thấy Đà Lạt khơi gợi lắm. Khí hậu Đạ Lạt là môi trường của loại thông. Xưa, nhà thơ Xuân Diệu viết tùy Bút “Phấn hồng vàng” lấy cảm hứng từ Đà Lạt. Nay “Phấn thông bay” lại cũng bay ra từ Đà Lạt. Quả thật, phấn thông vàng, quan sát kỹ, nghệ sỹ một tý – nhìn sao mà dễ yêu, dễ mến đến lạ:

Phấn thông vàng đã bỏ bùa lòng anh

(LÊN CHÙA)

Không, phấn thông vàng không chỉ bỏ bùa riêng anh Ngô Viết Dinh để anh nhận ra:

Phấn tìm nhị hạ cánh rơi

Thấp vàng hồn cả đất trời say yêu

(PHẤN THÔNG BAY)

Có ai đó có cảm tình với cây thông, trong đời, có lúc đau khổ với kiếp người bể dâu, muốn

hoá thân “Làm cây thông đứng giữa trời mà reo!” theo Uy Viễn Tướng Công – Nguyễn Công Trứ xưa mà bây giờ đọc Ngô Việt Dinh, được anh triển khai thêm:

Thông hát, thông reo, thông buồn, thông gọi

Khi gặp thông đã nói hộ bao điều

(THÔNG)

Ai đã đến Đà Lạt, từng yêu thông, còn yêu hoa hơn nữa. Đủ các loại hoa: mi-mô-da, bất tử, đừng quên tôì, tường vi... những loài hoa nổi tiếng Tây, Đông đã vào thơ, vào nhạc và hoa trở thành nỗi nhớ. Không chỉ thế, tác giả Phấn thông bay do giàu tính dân dã, lại nhớ hoa xu xi. Điều này, ta tôn trọng và quý trọng hơn nữa, đối với nhà thơ:

Em biết một chấm hoa định hướng

Mỗi ngày đông sương phủ trắng lòng tôi!

(HOA XU XI)

Đã định hướng rồi còn nói gì nữa, nhất là định hướng trong tình yêu, nói thế chứ tác giả lại còn “dân dã” thêm một cung bậc nữa, rộng

hơn:

Bông hoa đại nỏ bên rào

Chùng nghiêng cánh đỏ vàng vào lòng tôi

(HOA QUỲ)

Thơ miêu tả thiên nhiên, trăng, hoa, mưa, gió v.v... sẽ kém mọi loại hình nghệ thuật khác nếu thơ không gắn lòng người vào (Người buồn, cảnh có vui đâu bao giờ! - Nguyễn Du)

Ngô Viết Dinh đã tiếp cận được thi pháp đó khi anh nói về hoa Đà Lạt:

Sắc hoa chìm đắm tâm tư

Ban mai lại cứ ngỡ như cuối chiều

Tôi nào dám nói lời yêu

Sắc tường vi cứ nở nhiều cho ai?

(HOA TƯỜNG VI)

Hoa Đà Lạt rồi hồ Đà Lạt. Hồ Đà Lạt cũng khơi gợi ghê gớm. Những cái tên hồ: Than Thở, Xuân Hương... đều thức dậy một nỗi niềm nhân thế nào đó. Và là thơ. Thơ của nhiều tác giả. Ngô Viết Dinh là một tác giả, với cảm nhận của mình, anh đã nhìn Đồi Cù và hồ Xuân Hương là hai thắng cảnh tiêu biểu lại ở ngay trung

tâm Xứ hoa đào như hai thực thể của phạm trù tình yêu:

Hai nỗi đơn côi gặp nhau chiều thông hát

Dáng Đồi Cù soi nước Xuân Hương

Anh gặp em giữa thiên thu Đà Lạt

Huyền diệu đời ẩn hiện ám ngàn sương

(CÓ DÔI)

Hơn ở đâu hết, chỉ Đà Lạt mới có những địa danh của tình yêu và cho yêu: Đường Tình ái, Thung Lũng Tình Yêu, Hồ Than Thở, Rừng Ái Ân...

Người ân ái tự rừng biết ái ân

Sắc xanh lá giao hoan cùng trời biếc

Tôi lắng nghe đất trời yêu da diết

Toả mát hương tươi rói tình người

(RỪNG ÁI ÂN)

Con người yêu đắm thắm như hay cùng thiên nhiên yêu hoà quyện vào nhau trong “Phấn thông bay”. Tình yêu được đặt trong chiều kích vũ trụ như ta đã gặp ở Tagore (Ấn Độ).

Yêu, cả con người cũng như thiên nhiên,

không chỉ có niềm vui mà còn nặng nỗi buồn với thác, suối, rừng... Thác, suối, rừng... ở Đà Lạt đây áp truyền thuyết, huyền thoại. Truyền thuyết huyền thoại làm du khách thêm băng khuâng, bay bổng khi dạo chơi Đà Lạt. Truyền thuyết mệnh mông, huyền thoại diễm ảo ấy, hẳn có một cốt lõi sự thật, lay động lòng du khách từ cõi vô thức, riêng Ngô Viết Dinh thì thấy nỗi buồn từ nước mắt của một mối tình dang dở trong truyền thuyết về Đa Nhím, đã:

Buồn xưa thêm nặng buồn tôi

Nhặt về hòn sỏi mồ côi tảng lòng

(LÊN VỚI ĐA NHIM)

Thế là ít nhiều, tôi đã nói về một số mặt của Đà Lạt, qua thơ Ngô Viết Dinh, trích dẫn những câu thơ tâm đắc và chưa thật tâm hết lòng, song nói gì thì nói, trở lại ý ban đầu, “dây đàn và ngọn gió” và ý nói giữa bài này quy về con người thơ dù “hướng nội” hay “hướng ngoại” là nói thuần thuật ngữ với nhau chứ hai khái niệm ấy không thể tách rời. “Hướng ngoại” nào mà không có “nội” thì “ngoại” ấy chỉ là hững hờ, thờ ơ và rồi cũng tự nó triệt tiêu, không có nốt. Và “hướng nội” nào lại không lấy “ngoại” làm cơ

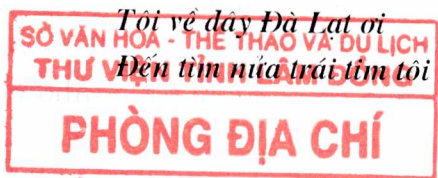
sở đối sánh, đối trọng, khắc hoạ đặc lực cho “nội”?

Biện chứng là vậy- nội diện, ngoại hàm là vậy- con người – xã hội – thiên nhiên là vậy, tự nó đã không tách rời.

Thơ càng như thế, đòi hỏi hơn thế bởi loại hình văn chương kỳ diệu này tự nó có “thiên chức” bẩm sinh như vậy theo trải nghiệm cá nhân và kinh nghiệm lịch sử của riêng tôi.

Dài dòng một chút lý sự như vậy để quy về với Phấn thông bay.

Ngô Viết Dinh đã về Đà Lạt rồi xa, rồi trở lại và xa. Và thơ, một tập thơ - thế khi trở lại, nhất là lần sau cùng, gần đây nhất, anh chỉ còn Đà Lạt trong nhận thức lý tính rồi để xúc cảm của tâm hồn rơi vào tro lì, xơ cứng hay nôn nao, xao xuyến đi “tìm”? Không – anh đã “tìm”. Tìm là do chưa thấy dù đã thấy, hiểu theo bình diện cảm xúc thơ:

(TÌM)
 DC . 439 /15

Vẫn đôi thông phấn bay, hồ Xuân Hương
đầy vơi sóng vỗ, thác Cam Ly trắng xóa tận tít
núi cao, Đồi Cù xanh cỏ, Thung Lũng Tình
Yêu, con đường, xe thô^ở mộ, dãy phố, ô che... sắc
màu, để khi xa, trở về đất Bắc vơi vợi trông vào,
hai phương trời cách biệt, một chiều mùa hè,
mùa hè rực lửa đốt nóng nỗi nhớ chứ không
phải là mùa thu xanh dịu thường tình đâu nhé
– anh viết:

*Chiều phương anh, phố thấp lên mùa Phụng
Sắc đỏ nung từ đáy mắt em nhìn
Đốt lòng anh cháy về một hướng
Sắc Phụng hồng lọc sáng con tim*

*Chiều phương em, một trời sương băng lã
Phụng bên đôi vẫn tím sắc đơn côi
Lòng em nhuộm chiều lên theo năm tháng
Có gửi phương anh một sắc tím rơi?*

(PHỤNG ĐỎ- PHỤNG TÍM)

Anh đã thiên về giải bày cảm xúc qua hình
tượng thơ là một trong những bút pháp thể
hiện. Anh ít chú ý đến tứ thơ, lấy tứ làm chốt
cho một bài thơ nên có người đọc khó nhớ nếu

không có những hình ảnh mới, sắc sảo hoặc những câu thơ sáng loé lên, bám chặt vào trí nhớ người đọc, hơn nữa, về ngôn từ, có khi anh còn để chúng được buông thả tự do dưới ngòi bút của mình mà chưa dùng hết ngón nghề mà trói chặt nó lại cẩn thận song từ nỗi nhớ Đà Lạt mà anh chuyển phượng đỏ sang phượng tím (màu tím là màu nhớ thương) ở cả hai miền xứ sở Việt Nam nhiệt đới này là điều làm tôi hết sức vui mừng về tạo từ (tất nhiên phải xuất phát từ nội dung cảm xúc thật chân thành và vốn thực tế - Đà Lạt có hoa phượng tím) khi kết thúc tập thơ này bằng “Phượng đỏ – Phượng tím” là bài thơ, riêng tôi, cho là ưng ý nhất, là bài thơ có nội lực, có sức bật bên trong và điều đó càng có ý nghĩa khi nhà thơ gửi “**Phấn thông bay**” vào Đà Lạt và đi các miền xa xôi khác của xứ sở ta để chào mừng Đà Lạt tròn một thế kỷ vào cuối năm nay (1883-1993).

Hà Nội, tháng mạnh thu, năm Quý Dậu

2-9-1993

P.X.H

(*) Đã đăng báo Văn Nghệ 1994

Bông hồng phấn

*Phút sống sờ linh cảm chạm vào hoa
Tươi cánh mộng phấn sương hương Đà Lạt
Giọt nước mắt hay tình tôi đọng hạt
Tắm sắc màu nở dậy cả hồn thơm*

Huyền thoại

Khi tạo hoá đã sinh ra Vientlyt hay Krlshna (1)

Thì đất trời cũng say tình ái.

Bông bênh trắng áng mây xưa

Triệu năm vẫn đọng muôn trưa mùa hè

Nghiêng trời tụ áng mây về

Hồn người trai ấy ủ che ngực nàng

Đôi vú mộng Lang- bi- ang

Niềm yêu ngàn thừa căng tràn ngực xuân

Đất trời tươi vẻ thanh tân

Hoa yêu người ấy tặng dâng trắng rằm

Lang-bi-ang khoả thân nằm

Tình say cõi mộng ánh trắng tắm mình

Trời xanh tạc tượng ái tình

Em ơi, Đà Lạt hoá thành xứ yêu.

(1) Thần tình ái của Phương Tây và Phương Đông

Đà Lạt yêu

*Xe chỉ lên đèo không thấy xuống
Bất ngờ gặp Đà Lạt giữa không trung
Ơi thành phố như tình em đứng đợi
Ta tắm hồn ta qua giọt sương hong*

*Có cảm xúc chưa định hình đã tắt
Có tình yêu hồ dễ đã nhận ra
Ở đây thanh khiết lọc hồn sạch
Linh cảm cõi lòng mở giao thoa*

*Lưng trời bát úp muôn đôi đũa
Giao hưởng ngàn thông đỏ bóng chiều
Bức tranh dát điệp vàng cánh gió
Cùng gặp hồn mình để được yêu*

*Ban sơ ngựa hí rung ngọn gió
Giọt sương gieo nhạc khúc ái ân
Trời cho thu đến chiều sương lạnh
Được ấm hơi em thấm tình xuân*

*Ta sánh vai nhau thăm Than Thở
Trăm năm oan trái đọng hồ đau
Ngàn mối tình xưa bao chắc trở
Phải yêu là khổ hỡi người sau!*

*Tình yêu tôi đỉnh dâng thác trắng
Ta gặp lòng mình giữa Cam Ly
Bảy sắc cầu vồng tung hoa nắng
Lịm xuống sương thu bóng mình đi.*

*Đôi Cù ngàn tím lên hoa cỏ
Cây xoè tán đón đến tâm tình
Anh hái sao thưa xâu thành chuỗi
Tặng em hạt sáng cội tâm linh*

*Say ánh vàng nở nụ hôn âu yếm
Đôi bóng mộng mơ in sáng trăng thêu
Vàng trắng hoá bông hồng hoàng yến
Đặt đỉnh đôi thơ tặng Thành phố tình yêu.*

Có một mối tình đầu

Tặng Hòa Nam và Giắc-cơ-lin (1)

Cả trời là của gió

Muôn đời của ngàn thông

Phòng lạnh ngọn đèn ló

Đêm nghiêng vào mệnh mông

Nàng giạt thốt phòng mở

Thoắt dáng một người lao

Cô nữ tu nín thở

Mắt chạm mắt loé sao

(1) Mối tình đầu của hai nhân vật gặp gỡ nhau tại Đà Lạt trong tiểu thuyết "Bức thư tình của Giắc-cơ-lin" Đặng Thanh, NXBTN 1990.

*Luồng điện ánh sao mắt
Hoá chớp giữa đêm thâu
Đôi con tim còn khắc
Dáng hôn ở trong nhau*

*Chiếc hôn dầu dòi say
Nén bao ngày xa ngái
Nhịp thở như chững lại
Lắng bao nỗi niềm riêng*

*Em đẹp đến thiêng liêng
Hoa - em không dám hái
Để lòng anh giữ mãi
Trình trắg em một đời*

*Cửa tu viện khép rồi
Giã biệt nhau đêm nín
Áo tu phong hôn kín
Giữ trọn mối tình anh*

*Tình yêu không biên giới
Tình đầu khó vượt qua
Cho ngàn thông biển sóng
Ngàn đời hát tình ca*

Cầu

Bắc cầu giải yếm cho nàng sang chơi
Muốn sang anh ngã cánh hồng cho sang
(ca dao)

*Có sông nào rộng hơn cầu giải yếm
Thì quán chi trăm tuổi với nghìn dèo
Con tim biết đập nhịp đời định hướng
Dẫu mỏng manh giải yếm cứ lần theo*

*Hoa bẻ cho ai còn cánh hồng em ngã
Bắc thành cầu nối nhịp giữa hai ta
Cầu có gai dù đời anh vấp ngã
Đến được em cho lòng phút thảng hoa*

Ai đi Đà Lạt mùa này

*Ai đi Đà Lạt mùa này
Lên đèo gặp phấn thông bay chắc nhiều?*

*Phấn thông thấm nhũ lời yêu?
Áo người ngả tím sương chiều hoàng hôn*

*Phấn thông có lặn vào hôn
Nên mang Đà Lạt bốn chôn về theo*

*Ơi Pren xe xuống đèo
Muôn chiều nghe tiếng thông reo bên trời...*

Phấn Thông Bay

*Mây trôi trời trẻ xanh trong
Muôn đời thông ngả bóng hong nắng tràn
Rừng reo cùng tiếng thác ngàn
Thông mưa những đợt phấn vàng nhuộm mây*

*Tôi là hạt phấn thông bay
Tìm em ở giữa ngàn cây rừng đời
Phấn bay dầu dốc cuối trời
Sải cùng cánh gió nắng phơi hồn mình*

*Tạ ơn ngọn gió gây tình
Đã đưa phấn đến gặp mình xa xôi
Phấn tìm nhị hạ cánh rơi
Thấp vàng hồn cả đất trời say yêu.*

Có đôi

Ghi lại lời Đôi Cù với hồ Xuân Hương
hay là lời một đôi trai gái được yêu.

*Đôi Cù căng phồng lồng ngực trẻ
Chạm sắc trời băng lãng dậu áng mây
Một dòi đứng với cô đơn buồn tẻ
Gió du cảnh sương rơi rụng hồn cây*

*Nếu chỉ một hồ Xuân Hương đơn chiếc
Mặt gương lòng soi thấu nỗi đơn côi
Nào ai hiểu nỗi buồn trong sóng biếc
Để sầu đau nguội tắt hạt sao rơi*

*Hai nỗi đơn côi gặp nhau chiều thông hát
Đáng Đôi Cù soi lòng nước Xuân Hương
Anh gặp em trong thiên thu Đà Lạt
Huyền diệu đời ẩn hiện ẩn ngàn sương.*

Thiên Điều

*Anh bỗng hoá Hoa chìm thiên điều
Cặp mở đồng cánh nắng tự ngàn mây
Hơi đất ấm tình em hút dậu
Xoè cánh rồi muôn thừa chẳng vỗ bay*

Đường vào thung lũng tình yêu

Đường đến cõi yêu hoá đường thơ

Cánh thơ bay

Trên đường xa lộ

Bước thơ đi

Gập ghềnh xe thồ mội

Vào thung lũng Yêu

Hoang sơ thức tình đã

Tay ấm giữa lòng tay

Chiếc hôn say

Hồn yêu bừng khám phá

Lung linh câu thơ bay.

Ngồi với đêm mưa

Đêm xứ yêu xin chờ một mình

N.V.D

*Giữa xứ yêu ngồi một mình
Có ai chia sẻ tâm tình được đây
Già mà uống được cho say
Nỗi cô đơn gửi gió mây cất dùm.*

*Đà Lạt ơi cứ mưa phùn
Hình như gió bão “dừng buồn nghe anh”
Bão trời đừng có mà xanh
Bảo tìm thi sỹ chờ thành mộng mơ?*

*Trời dày làm kiếp người thơ
Nào ai có đợi có chờ mà lên
Thôi thì ngôi với mưa đêm
Để nhìn đôi lúa di bên người tình*

*Còn Anh lặng ngắm bóng mình
Giữa đêm mưa một dáng hình đơn côi
Tóc ả bạc với sự đời
Trắng mưa Đà Lạt lại rơi vào hồn*

Bên hồ XUÂN HƯƠNG
một đêm lạnh

Lời gió

*Tôi buồn gió thổi tới đây
Trời xanh cao nổi ngàn mây trắng bời
Rừng thông thả bóng mái dôi
Lọt bao nhiêu mảnh nắng rơi cỏ mền*

*Thẩn tha với gió không em
Ở đây núi cũng khát thèm tình yêu
Nên hồ lặn sóng dăm chiêu
Nên thông chẳng muốn hát reo tự tình*

*Có nghe gió nói lời mình
Tắm hồ Đa Thiện da tình dấy em
Cùng nghe lời gió mà quen
Gió thương tôi cũng thương em chân tình*

*Ai xui em đến một mình
Tôi đây cũng lẻ bóng hình như tôi
Ta nghe lời gió sóng dôi
Biết đâu chẳng tự số trời xui nên*

*Sóng dôi dạo bước cỏ êm
Kìa vắng sao rụng chiều lên sau rừng*

Tự tình Đà Lạt

*Đưa em về Đà Lạt
Thành phố trăm mùa thu
Ngàn vì – la mỗi dáng
Một tính cách tâm tư*

*Thông reo trời gió lộng
Chúng mình đang ở đâu
Ta đi trong đời mộng
Gặp hồn thu châu Âu*

*Giăng giăng trời sương trắng
Hay muôn hạt mưa non
Quyện tình nhau dầm thấm
Hơi thu trong treó hồn*

*Núi đổ muôn dòng thác
Mây sà chơi trốn tìm
Ấn hiện trong sương bạc
Chúng mình chơi ú tím*

*Cùng ngồi bên suối nắng
Thông dẽm nhạc bóng che
Câu thơ tình Đà Lạt
Em ngâm cho anh nghe*

*Đôi soi lòng hồ rộng
Trời xanh rót tận hồn
Mây choàng che hai đứa
Đà Lạt say đắm hôn*

Thông

Kiếp sau xin chớ làm người
làm cây thông đứng giữa trời mà reo

(Nguyễn Công Trứ)

*Chẳng biết từ bao giờ anh đã yêu thông
Tự thừa gập cầu thơ buồn nhân thế
Vốn cuộc đời là nỗi niềm dâu bể
Khi gặp thông đã nói hộ bao điều*

*Anh mở hồn cùng rừng thông reo
Nghe sóng lá dang triều biển rộng
Trần phấn thả tình yêu khát vọng
Phấn giao duyên cho muôn dặm hương say*

*Tự lòng người bắt gặp được tình cây
Khi đã hiểu mấy lúc cần lời nói
Thông hát, thông reo, thông buồn, thông gọi
Xin nguyện cầu Em hiểu mãi Thông – Anh*

Một đời nghe thông hát tự hồn xanh

Em đợi

*Bóng thông rủ sáng một vầng dù tím
Dáng mảnh mai mềm mại cả mái dôi
Em nhẹ bước đi về triền dốc ấy
Phía chiều vàng vương bụi phấn thông rơi*

*Em đứng đợi trăm tư như ngọn tháp
Tóc chấm lưng gió chạm làm duyên
Mặt hồ biếc rung chấm sao đậm nhạt
Tà áo mầu bốn chôn gió lật nghiêng*

*Sương băng lảng chấm dù ẩn hiện
Tà áo em căng gió bắc cầu vàng
Cho anh đến kịp giờ lên diễm hẹn
Dù tím xòe che đón bước anh sang...*

Hoa Xu Xi

*Chấm hoa vàng nở ăm giữa chiều đông
Quê xứ lạnh mở cánh trong sương bạc
Sắc màu hoa đưa tôi về Đà Lạt
Buổi chia ly năm tháng mãi cách xa*

*Tôi hoá giọt sương lợc sắc vàng pha
Thổi kỷ niệm cháy trong tâm tưởng
Em có biết một chái hoa đình hướng
Mỗi ngày đông sương phủ trắng lòng tôi!*

Em và Núi

*Mấy triệu năm dựng khối hình tư lự
Trong cõi người ai hiểu đá cô đơn
Em áo Tím bông hoa bên núi
Dẫu là hoa hương sắc khép cánh buồn*

*Em và núi thả buồn qua sương khói
Ngóng đợi hôn thi sỹ đến giao thoa?
Em dỗi anh lặng im như núi
Sắc tím chìm theo sương trắng chiều xa*

Mi Mô Đa

*Tôi lần theo câu hát
Tới gặp Mi mô đa
Nỗi buồn của hồn nhạc
Chạm vào sắc vàng pha*

*Hoa vương hồn trinh nữ
Nụ dính chuỗi kim cương
Cành cong như vương miện
Đậu sáng từng giọt sương*

*Trong sắc vàng dầm thắm
Còn dấu môi tình xanh
Khoác áo sương ngần trắng
Phủ lên cả thân cành*

*Tôi hoá người trai ấy
Về tìm lại dáng xưa
Người cũ nào có thấy
Giữa trời Đà Lạt mưa*

*Thương một mối tình đẹp
Suốt đời đau chia phôi
Mi mô da vàng thắm
Gội mưa thả cánh rơi*

Che dù

*Đang đi dưới nắng vàng hoe
Bất ngờ gió nổi bên hè mưa rơi
Người thơ vốn lắm đơn côi
Giữa Đà Lạt se lạnh trời mưa bay*

*Em cầm dù nắn gió lay
Che nghiêng về phía tôi dày hạt mưa
Dạ về đâu? ngọt lời thưa
Đeo chân cùng bước em đưa tận nhà*

*Cảm ơn dù đỡ mãi xa
Mưa lên mà chẳng nhạt nhòa trong tôi
Chân đôi dốc trắng mưa rơi...*

Sóng

*Lên Đà Lạt em đừng lo vắng biển
Trước Tuyên Lâm sóng sóng dựng mặt hồ
Núi lượn dáng xô về soi đáy nước
Dải dôi son thông non uốn nhấp nhô*

*Có sóng nước, sóng rừng, ta sóng bước
Ngắm cánh bướm chấp chới giữa sương hoa
Tiếng chim rừng thả sóng dài chuỗi ngọc
Hội sóng cho lòng hoà khúc tình ca*

Trăng

*Trăng nơi đâu chẳng tỏ như nhau
Đà Lạt gần trời trăng em lai láng
Mỗi ánh vàng nuôi hồn em rung cảm
Nghe hao mòn lặng lẽ trăng đi*

*Trăng muôn đời vẫn tính móc chia ly
Trăng tròn đầy nỗi nhớ mong kết đọng
Thành khối vàng đậu đỉnh trời hy vọng
Đời mong anh trở lại dốc thông xưa*

*Lòng trĩu buồn trăng lặn dưới mưa
Bỗng cánh vàng thấp trong em linh nghiệm
Theo đường trăng anh vừa chợt hiện
Trái thông rơi lấp lánh ánh sao băng...*

Lên chùa

*Theo chân em bước lên chùa
Phấn thông vàng đã bỏ bụi lòng anh
Mê rồi bước chậm bước nhanh
Nặng trong đổ bóng đời thành tương tư*

*Nam mô Phật chào lay sư
Có dấu thanh sạch được như cội Thiên
Cho hồn ta phút bình yên
Tâm linh thấp sáng reo lên thăm thì*

*Vào cửa Phật mỗi bước đi
Cho lòng thêm những từ bi với lòng
Tạ ơn sắc áo nâu sồng
Cho ta ăn lộc ngọt hồng thơm xôi*

*Phật phù hộ mình nên đôi
Tòa sen sáng một vùng đôi lung linh
Câu thơ anh viết tặng mình
Để nhà sư đọc thơ tình cũng say*

*Ra về bước dưới bóng cây
Thông reo thả phấn vàng bay lưng đôi.*

Tìm bước em

*Anh bỗng gặp tầng mây nguyên thủy
Như Yersin ⁽¹⁾ đã gặp buổi hoang sơ
Những con đường trong đêm cổ tích
Gương mặt người ẩn hiện giữa sương mờ*

*Thành phố ngàn hoa một em đo bước
Chát dẳng lòng số kiếp đã an bài
Bóng dù che muôn lúa đôi xuôi ngược
Em về đây vô định để tìm ai!*

*Đôi cho gặp nhưng so le nhịp sống
Đến xứ yêu tìm lại bước chân nhau
Anh lững thững trong đêm cổ tích
Ngán ngơ mây nguyên thủy phủ trắng đầu*

(1) Người tìm ra Đà Lạt

Theo bóng du hồng

*Tôi đi theo bóng du hồng
Hoa dẫn lối ấp Hà Đông tìm vào
Dịu hiền em cất tiếng chào
Giọng quê hương quá ngọt ngào thiết tha*

*Hẳn là quê gốc mẹ cha
Không làng Vạn^(*) cũng làng La thật rồi
Đất quê thơm sáng hồn người
Càng thanh sạch giữa đất trời Xứ Hoa*

^(*) Làng Vạn Phúc, La Khê ven thị xã Hà Đông

Bây giờ làng Vạn làng La
Vẫn ươm tơ lại trồng hoa kín làng
Uớc gì có gốc hồng vàng
Được chia giống tốt nở tràn quê xa

Em về gây mới cây hoa
Cũng thăm đất tổ quê nhà Hà Đông
Nhìn hoa để biết người trồng
Nào em chung một dù hồng ta đi

Dạo bước Đồi Cù

*Có bao giờ như vậy không anh
Triển dãi mơ mộng nắng mong manh
Bên rừng cây gió đùa đùa bạc
Anh dắt em đi giữa mát lành*

*Nắng mỏng theo chiều sương thu phơi
Không gian lấp lánh sắc màu rơi
Ngàn hoa mở cánh trời hạnh phúc
Hương rung theo nhịp bước chân người*

*Em mở hồn hoa đến đắm say
Một chiếc hôn nồng chặt vòng tay
Nghe đất trời reo trong linh diệu
Hạnh phúc đời thường nắng chia đầy*

*Anh rải cánh nằm bên em ngồi
Lặng nghe mạch đập của tim đôi
Bắt gặp tình thông đùa với gió
Nhặt trong chân cỏ hạt nắng rơi*

Thấp thoáng

Tặng anh Ngô Văn Tước

*Đất nhau vào “Thủ đô hoa”
Muôn “cánh bướm mỏng” la đà bên chân
Giữa mùa hè gặp hơi xuân
Cành mai tím bỗng đậu gần bên vai*

*Sóng đôi nhịp bước tình trai
Sắc ngàn hương nở cho hai tâm hồn
Mỗi bước đi một bốn chân
Nên hoa cảm tú cầu tròn tím tươi*

*Ô kìa một chiếc ghế đôi
Xin nhường bạn trẻ ngồi chơi tự tình
Có nhau mình vẫn bên mình
Nghe hương sắc mở tâm tình người thơ*

*Bông trà mi như mộng mơ
Bóng đôi thấp thoáng cành tơ cuối vườn*

Rừng Ái Ân

Tình ái là năng lực vũ trụ

(G.Ohsavva)

*Người ân ái tự Rừng biết Ái Ân
Sắc xanh lá giao hoan cùng trời biếc
Tôi lắng nghe đất trời yêu da diết
Toả mát hương tươi rói tình người.*

*Rừng mơ màng tay lá huông rơi
Nồng say ngủ chấp chờn sương trắng
Trời mênh mông chợt thấy lòng quang vắng
Nắng bàng khuâng tắt lịm cuối núi xa*

*Rừng với trời hoà hợp thăng hoa
Thông cuộn gió giao hưởng ngân tình khúc
Hoa rừng nở thơm cõi đời hạnh phúc
Tặng lúa đời ân ái vũ trụ yêu*

Cùng em vào chợ đêm

*Qua Đường Tình ái dấy em
Chúng mình ghé xuống chợ đêm họp rồi
Sương giăng giăng trắng đất trời
Muôn quang đèn loé sao phơi sắc màu*

*Nhịp chân bước chậm bước mau
Nghe sương lạnh gọi trắng đầu cứ rơi
Nép vào anh ấm thêm hơi
Má em hồng trái táo tươi tròn đầy*

*Tặng em mười trái dâu tây
Gọi lòng ta nhớ những ngày Đông Âu...?
Bát cháo lươn ớt đỏ màu
Khói thơm thơm cả từng câu em mời*

*Bón bẻ bát ngát rau tươi
Xếp lên xe vội kịp xuôi Sài Gòn
Vọng trong sương ngửa hí dòn
Nhịp thổ mộ vắng đường mòn nhạc đêm*

*Đôi say mộng thông ngủ yên
Đặt em đón mặt trời lên với mình*

Trăng Vỡ

*Quá độ thu rét xám da trời
Đêm tỉnh giấc ngỡ vầng trăng vỡ
Sao hoa cứ phơi vàng rực rỡ
Chia những mảnh buồn cùng tôi*

*Mảnh buồn trăng đọng mãi bên trời
Lặng lẽ uống hạt sương lạnh ngắt
Những giọt lệ hôn tôi trong vắt
Lọc chất từ cội rễ niềm đau*

*Đà Lạt thu nào ta ở bên nhau
Tình ta cháy chia hoa nhiều nắng
Sương càng trắng cho hoa càng thắm
Giữ về trắng muôn sắc ấm vàng*

*Ta xa nhau sắc ấm có nguôi tàn?
Trăng dà vờ chia buồn cho hoa dấy
Để đêm đêm hồn tôi lại cháy
Trên những mảnh buồn trăng rơi*

Lên với Đa Nhim ^()*

Tôi lên đây với Đa Nhim

Tắm dòng nước mát hỏi tìm người xưa

Nỗi buồn thác đổ hết chưa?

Núi rừng rừng trắng thả mưa dâu nguồn

Cõi yêu vốn lắm nỗi buồn

Nghìn năm nước mắt vẫn còn đây với

Buồn xưa thêm nặng buồn tôi

Nhặt về hòn sỏi mồ côi tặng lòng.

Sông nước mắt đọng cuội trong

Nắng mưa thêm nặng giữa dòng thời gian

Sắc rêu ngả ánh chiều vàng

Nghe viên sỏi nặng bao trang thơ tình

(*) Theo truyền thuyết: Đa Nhim là nước mắt của một mối tình lỡ dở

Nửa trắng biển

Nửa trắng rừng

Đêm thao thức ... ngắm bình minh Đà Lạt
Gặp vầng trăng xế nửa gác đôi thông
Mỗi đêm qua còn vầng trăng nguyên vẹn
Mà hôm nay trăng nửa biển nửa rừng.

Đêm già biển lên rừng nào có ngủ
Muôn đôi thông rung sóng gió vì vu
Anh cứ ngỡ nửa vầng trăng biển
Nhớ nửa trăng rừng gửi muôn sóng hát ru...

Than thở

Một truyền thuyết

*Trắng trong tuổi học trò
Thơ ngây như cánh bướm
Đôi con tim nở sớm
Tình yêu mãi tròn đầy*

*Cánh bướm đậu rồi bay
Để nỗi buồn ở lại
Tiếc chi đời con gái
Gieo mình đáy hồ trong*

*Lời than đau gió thông
Hồn tan ra thành nước
Nghe nỗi buồn trong suốt
Nhân lên cùng sắc mây*

*Nấm mộ bên đồi cây
Gió hú chân hương đỏ
Có ai vừa than thở
Khói hương sương trắng hồ*

Hoa quỳ

*Bỗng gặp dây đoá hoa quỳ
Cánh vàng nở tiễn mưa đi cuối trời
Sắc hoa nào tặng cho tôi
Người lữ khách tự xa xôi tìm vào*

*Bóng hoa đại nở bên rào
Chừng nghiêng cánh đỏ vàng vào lòng tôi
Lộc hồn trong sắc hoa rơi
Chiều Đà Lạt một khoảng đời sắc hương*

*Bước thân tha mỗi nẻo đường
Đón hoa quỳ thấm tẩm sương tặng mình.*

Trước thác Prenn

Em đứng trầm tư trước Prenn
Nhặt bông hoa nắng nước buông rèm
Nhìn đôi trai gái soi hồ thắm
Chạnh nỗi thương mình lẻ dáng em

Em thâm hỏi đá biết yêu không
Hay là tự suối dối thay dòng
Độ chênh của núi làm nên thác
Thác của đời em đổ giữa lòng

Nước qua thác chảy nước êm xuôi
Còn cô đơn lạnh của hôn người
Làm sao gửi được trôi theo nước
Thác của lòng em trắng đơn côi...

Hơi thu

*Đất trời vào yên ả
Tắm hồn người dịu êm
Anh nhận được bóng lá
Nhẹ rơi trong mắt em*

*Hoang sơ ngàn thu trước
Gửi tình lại thu nay
Cho hồn anh thấm ướt
Lá rơi mềm hơi may*

*Thân lá nằm trong đất
Anh rơi vào mắt em
Muôn ngàn thu xa cách
Mắt lá lại hiện lên*

*Chúng mình chung nhịp thở
Lòng anh đắm hơi thu
Niên thơ trào mắt nhớ
Ngàn đau bóng lá ru*

Hoa Tường vi

*Sắc đất hương trời hôn người thắm
Ngưỡng cửa cuộc đời thấp thỏm đi
Tình ai hăm hở như cánh bướm
Đâu xuống giữa lòng sắc tường vi.*

*Chiều ấy gặp người hoa đã tím
Để khổ lòng ai quá thơ ngây
Con tim định hướng tình yêu đến
Say cả hoàng hôn sắc tím gầy.*

*Đang độ xuân xanh thời trai trẻ
Sống giữa muôn hoa vẫn cô đơn
Ai đã cho ai tình vừa hé
Để lại chân mây trắng mưa buồn.*

Sao người ấy chẳng là hàng xóm
Mãi nở bên rào đoá tường vi
Ai nào buộc được hoàng hôn lại
Xui lòng người trẻ đổ tình si.

Tình yêu chẳng kể chi xa cách
Thiên duyên đã khiến được gặp nhau
Hôn ai cứ đợi muôn chiều tới
Đón sắc tường vi đến nhuộm màu...

Thương cảm cùng người trong chiều tím
Viết hộ cho ai trọn tình thơ
Hay tại lòng tôi cùng độ chín
Chạm ánh hoàng hôn cũng thần thờ!

Hoa Tường Vi

(BÀI 2)

"Hoa Tường Vi vẫn vậy"

*Sông thời gian lặng lẽ trôi
Hoa tường vi vẫn bên trời dơm bông
Có nhuộm hồng những phấn thông
Soi tìm tím sắc người hong tâm tình*

*Cho ai khổ với lòng mình
Hoa tươi cánh thấp lửa tình chẳng nguội
Tôi đâu còn tuổi đôi mươi
Ngẩn ngơ đứng một góc trời ưu tư*

*Sắc hoa chìm đắm tôi ư
Ban mai lại cứ ngỡ như cuối chiều
Tôi nào dám nói lời Yêu
Sắc tường vi cứ nở nhiều cho ai*

*Hoa em là của người trai
Tôi xin lá rụng sắc phai cánh rời
Ngàn xa đứng tựa dòng đời
Nhận vào hôn một sắc trời voi đi*

*Chạm vào sắc đoá tường vi
Nhuộm hôn tôi đỏ tình si sớm chiều*

Lá rơi

*Người của mộng hay mối quen
Lắng tình thu được gặp em giữa chiều
Heo may thổi lá rơi nhiều
Ưu tư em đã chia đều sương trong*

*Buồn tôi đi giữa thu không
Nghe buồn em thấu đáy lòng buồn riêng
Lá rơi thẳng lá rơi nghiêng
Tràn hơi lá thổi đất mềm thu sang*

*Nhẹ tay đón chiếc lá vàng
Xanh cho ai để úa tàn cho ai
Lá em dẫu đã nhạt phai
Ánh vàng soi khoảng đời dài trong tôi*

Hai tay nâng tấm lá rơi....

Trong vườn...

*Trái táo vàng nhuộm ửng không gian
Cứ lụng thơm môi em con gái
Vườn Đà Lạt hoá vườn tình ái
Vui như sương buồn tựa đá dam mê*

*Đi trong vườn tình ái tán xum xuê
Bóng lá dấu nguồn hương mật chín
Thức linh cảm bật dậy điệu thâm kín
Từ cội yêu trái cấm toả sắc màu*

*Trái cấm ngọt ngào lá úa niềm đau
Anh và em chung tay chăm tưới
Vườn tình ái ngày ngày quên vun sỏi
Đời ta thành sa mạc phải không em?*

*Trái tim con người – một bông sen
Nó chẳng muốn suốt đời là nụ
Sau phút yêu cô đơn về trú ngụ
Làn hương đau xếp thành nếp nặng nề*

*Vốn con tim là dâng hiến trần trề
Chúa cũng thấy mình trong sáng tạo ^(*)
Vườn tình ái chiêu thu ta bước dạo
Trái cấm ngọt – buồn bật sáng mầm thơ*

* Ý thơ Targore

Bất tử - hoa yêu

*Ngồi tự tình trên cỏ
Đất nở tặng khóm hoa
Xoè muôn sợi cánh nhỏ
Đón từng hạt sương sa*

*Em bảo Hoa nghe hết
Chuyện của hai chúng mình
Hoa mừng mối tình đẹp?
Khum sợi nắng rung rinh!*

*Hoa uống căng sương mát
Như em uống tình anh
Mai ngày ngàn xa cách
YÊU BẤT TỬ đời xanh*

Hoa em

Em nào có hát “Người ơi..”.
Mắt buồn chẳng nói nửa lời chia ly
Thế rồi xe khuất tôi đi
Bông hoa em tặng nói gì? Gió lay!

Lòng hoa trắng rọi ngàn mây
Cánh tím tím sạm dẫu dây sắc tươi
Ơi bông hoa Đừng Quên Tôi ^()*
Hoa gầy sắc tím cứ rơi xuống lòng...

(*) Tên một loài hoa

Nhật thực – Nguyệt thực

*Em là Vàng trắng tỏ
Bên trời mây đục trong*

*Anh Mặt trời rực đỏ
Con tim lăn theo vòng*

*Ai hiểu cõi tình ái
Thế nào là gần xa*

*Anh uống ánh trăng bạc
Em tắm ánh chiều tà*

*Nhip xoay tinh cầu ấy
Hai chân trời cách nhau*

*Lực âm dương hút đẩy
Nguyệt thực em nguyên cầu*

*Hai trái tim xa khuất
Mộng lung côi thiên hà*

*Để càng gần nhật thực
Vũ trụ nở sao hoa*

Ước

*Nếu được ước - ước có đôi cánh sắt
Thoát một giờ bay dậu đến Xứ Yêu
Ngàn xa cách hoá vài ba chớp mắt
Được bên Em sánh bước nắng thông chiều*

Tôi đưa Đà Lạt về nhà

*Hoa anh đào thả cánh rơi
Một cánh xuân giữa khoảng trời rụng theo
Thời gian nương gió trôi vèo
Đà Lạt ơi mắc nợ nhiều Xứ Hoa*

*Tôi đưa Đà Lạt về nhà
Ngàn hương sắc ủ giao hoà hôn tôi
Bông hoa vàng mở cánh tươi
Tình hoa thấm mát lòng người nổi buồn*

*Hoa Đà Lạt nhân giống vườn
Nhớ Mimôda thấp nắng đường Xuân Hương
Hạt vàng nào hôn tôi ương
Thêm vàng nắng gọi mà vương vấn tình*

*Hoa Đà Lạt thăm miệt bình
“Xứ hoa đào...”⁽¹⁾ thả hồn mình khúc ca*

⁽¹⁾ “ Ai lên xứ hoa đào” ca khúc Hoàng Nguyên

Thần tình ái

Ơm bồng hoá người con gái Lạt^()*

Tấm ngực trần phơi nắng gió thiên nhiên

Đôi vú tròn ngon đôi căng phồng thực

Cối hồng hoang tạo vẻ đẹp trinh nguyên

Thở đất trời thịt da ngân hoa cỏ

Tự vóc hình rạo rực sức thanh tân

Anh ngơ ngẩn trước tượng thần tình ái

Mở hồn tươi dâng cảm giữa đời xuân

(*) Dân tộc thiểu số ở Đà Lạt

Tìm

Tôi về để nửa trái tim
Hẹn cùng ngày trở lại tim Em ơi
(Chia tay Đà Lạt lần đầu)

Tôi về đây Đà Lạt ơi

Đến tìm nửa trái tim tôi nơi này

Vấn đôi thông ngát phấn bay

Gội hồn tươi mát từng giây tâm tình

Hồ Xuân Hương sóng lung linh

Lòng sâu vẫn dẫu dáng hình bóng tôi

Sóng quen thân vỗ đầy vơi

Làm sao tôi với bóng tôi được nào

*Thác Cam Ly vọng núi cao
Gửi lời gió gọi tôi vào dạo chơi
Nước treo tấm lụa trắng phơi
Tình tôi như áng mây rơi chốn này*

*Đôi Cù xanh mượt cỏ dày
Nghe lòng đôi đỏ chín đầy mộng mơ
Nuôi hồn thi sỹ non-tơ
Cho tôi tìm một ý thơ lưng chiều*

*Đón tôi trong đợi mong nhiều
Cùng vào Thung Lũng Tình Yêu sớm ngày
Nụ hôn tròn một vòng tay
Thông reo đỏ bóng cỏ đầy nắng trong*

*Cảm nghe mỗi sợi lá thông
Hoá thành ngọn sáo thổi lòng véo von
Nhận vào mình ngọn gió thơm
Nuôi hồn thanh sạch cô đơn cõi người*

*Có em điểm tựa cuộc đời
Nửa đông nửa hạ đất trời mãi thu
Bồn chồn sao phút già từ
Nửa tôi bỗng thấy lại như chốn tìm*

*Đã gửi rồi nửa trái tim
Nửa còn lại cũng lặn chìm trong em
Thôi chào Đà Lạt Prenn
Muôn đời thông rải phấn lên nắng trời*

Phượng đỏ

Phượng tím

*Chiều phương anh phố thấp lên mùa phượng
Sắc đỏ nung từ đáy mắt em nhìn
Đốt lòng anh cháy về một hướng
Sắc phượng hồng lọc sáng con tim.*

*Chiều phượng em một trời sương băng lãng
Phượng bên đôi vãn tím sắc đơn côi
Lòng em nhuộm chiều lên theo năm tháng
Có gửi phương anh một sắc tím rơi*

Lời cuối sách (*)

PHAN CUNG VIỆT

(Nhà thơ, Nhà phê bình văn học,)

Bên cạnh bản thảo *PHẤN THÔNG BAY*, chúng tôi lại nói về Hoa. Đà Lạt trước hết là xứ sở của Hoa và Tình yêu. Nhà thơ viết tựa cho tập này, anh Phan Xuân Hật, kể rằng: căn nhà mới của anh vừa được nhận món quà quý của Đà Lạt - đó là giống hoa bụi tím mà trước nay ít người đã nhìn thấy. Hoa bụi thường đỏ, nay Đà Lạt xuất hiện hoa bụi tím. Tác giả tập thơ, Ngô Viết Đình, thì kể về cái hiếm và lạ của hoa Mimoda. Không chỉ là giống, đất đai, phân bón, mà cần có yếu tố khí hậu và vì khí hậu, mới thành Mimoda được. Hoa cũng như người, các hương sắc tâm hồn không phải cứ cấy trồng đại trà mà được. Thay vì, tại tổ ấm ở đất lạ Hà Đông của tác giả, đã ươm được giống của hoa Imoócten, tức

hoa Bất Tử. Cũng là Đà Lạt cả. Tôi ngỡ ngác trong *PHẦN THÔNG BAY*...

Ngỡ ngác là phải. Hoa đây, người đây, tình yêu này. Ngô Viết Dinh viết cả một tập thơ riêng Đà Lạt, là từ một tình yêu, cũng có thể gọi là một tình yêu lớn. Chẳng phải là nói cứng, tình yêu đây nằm trong những gì thuộc về Đất Nước, Nhân Dân và Sự Sống Vĩnh Hằng. Nói nữa là Trái đất. Thi nhân muôn đời đã viết về các cảnh đẹp như là một số phận của mình. Một tập văn, một tập ảnh, một bộ phim màu màn ảnh rộng hoặc Video. Đã có. Đã có mỗi thi nhân một bài thơ nổi tiếng trước một cảnh đẹp hoặc lịch sử. Đến lượt anh, với Đà Lạt của riêng anh và Tổ Quốc anh, Ngô Viết Dinh dám dâng tặng cả một tập Thơ. Quả có lý khi nói rằng, chưa nói tài năng và hiệu quả, bản thân việc này như là một tấm lòng, thì việc làm của Ngô Viết Dinh, đã là một hiện tượng văn học đáng quý.

Đà Lạt là một danh từ địa lý, nhưng từ lâu nó đã trở thành một tính từ của hoa, của tình yêu. Nói theo lý luận mỹ học thì nó là

một tính từ của cái đẹp. Đà Lạt – tức là đẹp. Vậy thì nó chính là một chấm sáng có hương sắc của một phạm trù mỹ học. Hành trình của cái đẹp bây giờ ư? Như bạn đã biết rồi đấy, nó phải đi qua một chặng đường đầy bão bùng nằng lửa, cả máu và nước mắt. Đó cũng là hành trình của cái đẹp của Đà Lạt. Hạt sương trên sắc hoa, trên đồi thông Đà Lạt, quả không đơn giản chút nào. Quả là Ngô Viết Dinh “to gan lớn mật”. Quả là Ngô Viết Dinh quá yêu. Dám thử sức mình ở một phạm trù mỹ học lớn nhất của thời nay. Và phải nhận rằng, với một trái tim yêu chân thành, Ngô Viết Dinh đã không liều lĩnh ...

Ngân ấy bài thơ về Đà Lạt, nhưng phải gánh vác nhiều việc. Là thơ trước hết phải là thơ. Đó mới là điều khó khăn. Là họa, là nhạc, là văn xuôi. Thậm chí Ngô Viết Dinh đã đến với Đà Lạt như một Thôi Hiệu muôn đời, một nhà văn hoá, thậm chí còn là người biên tập, người viết tân văn... Qua bấy nổi niềm trong đục, cao thấp, buồn vui cuộc đời, để chỉ đọng lại một nổi niềm thơ Đà Lạt. Xin phép không trích dẫn và bình luận. Nhà thơ đề tựa đã làm việc tận tâm. Vì Đà Lạt, vì thơ. Dù vật

đổi sao dời, dù thăng trầm đến mấy, thì cái đẹp đích thực sau trước cũng là một nơi hội tụ. Đà Lạt là như vậy. Tập thơ **Phấn Thông Bay** mà bạn đang có trên tay, là như vậy. Với Ngô Viết Dinh, Đà Lạt đã trở thành một Niềm Thơ. Như Mimoda. Như hoa Bất tử. Như hoa Bụt, hoa Phượng vốn đỏ, nhưng cùng với sự sáng tạo của Thi nhân, nó có thêm màu tím, đẹp đến nao lòng...

Hà Nội, tháng 9 – 1993

(*) Đã in trong tập “TOÀ THÁNH”, tập truyện và bài viết chọn lọc của Phan Cung Việt

Phấn thông bay *& những dòng AN ỦI*

TRỊNH THUYẾT HÀ

“Ái tình là ý nghĩa tuyệt đỉnh của cái gì bao quanh chúng ta. Nó không phải là tình cảm đơn thuần mà là chân lý, là khoái lạc ở tận nguồn sáng tạo”. Tôi mượn câu nói của Targore nhà thơ Ấn Độ, giải thưởng Noben để diễn tả cảm xúc của tôi khi đọc xong tập *Thơ Tình* (XBVN-1990) Ngô Viết Dinh, Toàn bộ tập thơ đã trung thành với chân lý đó.

(Chương trình phát thanh và chương trình truyền hình “
Thơ tình Ngô Viết Dinh Đài PT và TH Lâm Đồng - Đà Lạt 7-1990)

NGUYỄN VĂN CÔNG

(Đại học viết văn Nguyễn Du)

Chúc anh Ngô Viết Dinh tiếp tục có nhiều tập thơ mượt mà, đạt dào tình cảm, tập thơ có được chất thiên nhiên như tập **"Thơ anh bay"**, **"Thơ tình Ngô Viết Dinh"** và cả **"Hoa tường vi"** nữa nhé.

MẠC CÔNG KHÔI

(Nhà văn)

Một trong những mối tình làm anh đắm say đến đau đớn; một trong những mối tình đẹp nhất đời anh dành cho thiên nhiên Đà Lạt.

Anh chỉ mới viết một phần mối tình ấy trong “Xứ mộng”. Bà anh, Ngô Viết Đình đã nói hộ phần nào tình anh với Đà Lạt, cũng là với Em trong tập thơ này...Anh tin như vậy dù chưa kịp đọc hết đã nghĩ đến tặng lại cho Em...

Hà Nội 3-4-97

Sau khi nhận “Phần thông bay”
từ tay Đình.

BÙI ĐỨC TÚ

(Tú Nhật)

Độc “Phấn thông bay”

Kính tặng nhà thơ

NGÔ VIẾT DINH

*Màn sương Đà Lạt gọi hồn thơ
Cảm hứng thi nhân dạt mộng mơ
Như thông gieo phấn cùng sông núi
“Chạm phút hoàng hôn cũng thần thờ”.*

Phan Rang
thu 1997

CÓ ĐÔI

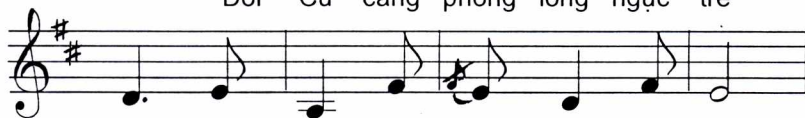
Nhạc: THANH PHÚC

Thơ: NGÔ VIỆT DINH

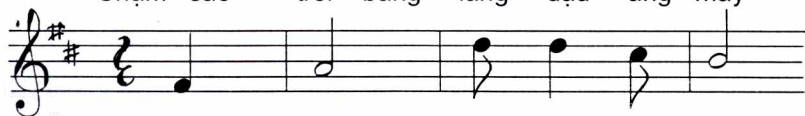
Nhịp vừa. Đằm thắm. Nội tâm...

Đôi Cù căng phồng lồng ngực trẻ

Chạm sắc trời băng lãng đầu áng mây

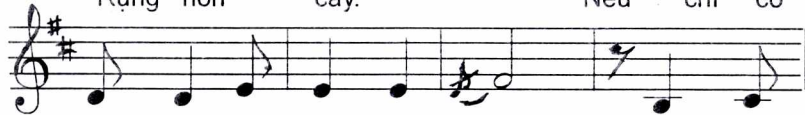
Một đời đứng với cô đơn

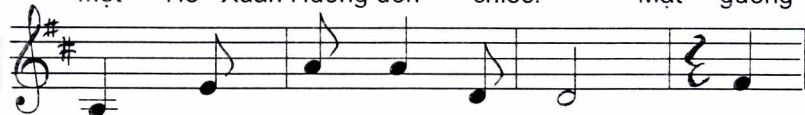
Buồn tẻ. Gió đu cành sương rơi

Rụng hồn cây. Nếu chỉ có

Một Hồ Xuân Hương đơn chiếc. Mặt gương

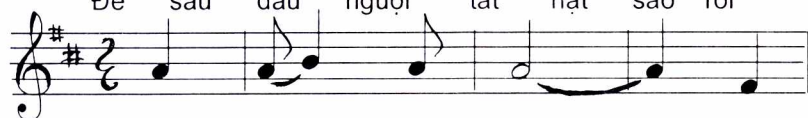
lòng soi thấu nỗi đơn côi. Nào

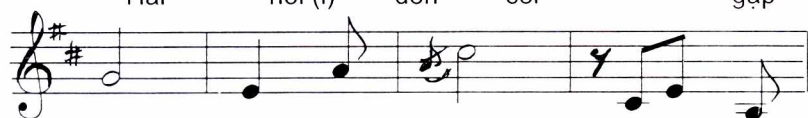
Ai hiểu nỗi buồn trong sóng biển

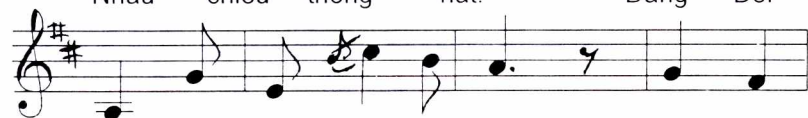
Để sầu đau ngội tắt hạt sao rơi

Hai nỗi (i) đơn côi gặp

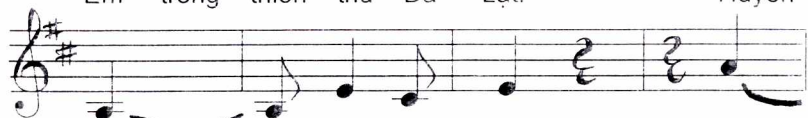
Nhau chiều thông hát. Dáng Đồi

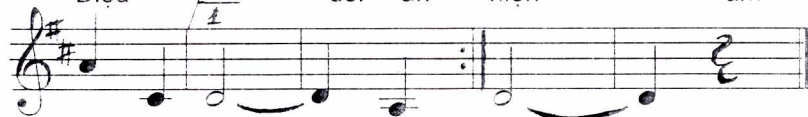
Cù soi lòng nước Xuân Hương. Anh gặp

Em trong thiên thu Đà Lạt. Huyền

Diệu đời ẩn hiện ấm

Ngàn sương Huyền sương

VI QUỐC HIỆP***Tường Vi***

Tặng anh Ngô Viết Dinh

Hồn ai cứ đợi muôn chiều tới
Đón sắc tường vi đến nhuộm màu
(N.V.D)

*Ngán ngơ gió thổi bên rào
Môi em mười tám ai nào thấy không?
Thân gầy như trúc mùa đông
Mà reo nổi nhớ đến nồng tim ai
Cho dù thân phủ đầy gai
Sắc thì cũng sắc với ai thôi mà
Mặc người đón bạn gần xa
Riêng em lặng lẽ mặn mà với trắng*

*Một mình rục thắm bên đường
Em như lửa ấm tình thương bao người
Tường nhà cổ kính rêu phơi
Tường vi son trẻ bao người ước ao
Mỏng manh gió thổi bên rào
Môi em nồng thắm ai nào thấy không?*

HOÀI YÊN

Cảm hoài cùng
Phấn Thông Bay

Gửi : Ngô Viết Dinh

Người ơ thờ phấn thông bay
Còn em đón phấn vào tay vào hồn
Để rồi có những hoàng hôn
Dốt thơ vào rượu rót buồn vào thơ.

Đăm đăm mắt dõi xa mờ
Thả hồn với nắng thông trưa chập chờn
Phấn thông khơi gợi ngọn nguồn
Bâng khuâng nhớ nỗi bồn chồn xứ mơ

*“Phấn Thông bay” dậy bao giờ
Hắn em đến được bến bờ cõi yêu?
Đôi Cù cỏ non xanh reo
Hồ Xuân Hương biếc bỏ neo bến nào?*

*Gió ngàn thông vẫn lao xao
Phấn thông muôn thừa dậy vào mộng mơ
Phấn rắc vàng những trang thơ
Cho ngàn sau với ngàn xưa nặng tình*

Làng Lạ quê lụa Hà Đông
một đêm đọc
“PHẤN THÔNG BAY”

NGUYỄN VĂN

Thi sĩ xứ yêu

Tặng Ngô Viết Dinh
tác giả “Phấn thông bay”

*Phấn thông bay lang thang trời Đà Lạt**Lãng dăng hồn thi sĩ xứ Tình yêu**“Èm và Núi thả buồn qua sương khói”**Mất ai tìm tìm tím cả hương chiều**Phấn thông bay thành phố ngàn hoa**Hoa xu xi và cánh hoa thiên diểu**Thi sĩ ven hồ lòng buồn hoa liễu**“Xoè hoa cánh rồi muôn thuở chẳng vô bay”*

*Trăm mùa thu phấn thông vàng trời đất
Những vì la thấp thoáng chút ngẩn ngơ
Mây sà xuống hạt nắng rơi chân cỏ
“Một góc trời thi sĩ đứng tương tư”*

*Vú mộng Lang Biang chiếc dù màu đỏ
Thi sĩ tắm hồn từng đợt thông mưa
Nỗi khát thèm tình yêu dâng đỉnh gió
“Phấn thông vàng đã âu yếm bỏ bùa”*

*Rồi từ đó mang về cảnh phượng tím
Nửa trái tim thi sĩ gửi chốn đây
Ngày lại ngày ngắm bông hồng hoàng yến
Đà Lạt ơi !*

Ta với Nàng áo mộng gió vàng mây.

Nhà sáng tác Đại Lai
8/7/2003

Có một tình thơ **với ĐÀ LẠT**

- * Đây là chương trình văn nghệ của Đài phát thanh Lâm Đồng về tập **Phấn Thông Bay** có bài viết của Trần Ngọc Trác và các ca sĩ đã ngâm một số bài thơ trong tập thơ này.
- * **CÓ MỘT TÌNH THƠ VỚI ĐÀ LẠT** cũng còn là một chương trình truyền hình về tác giả Ngô Viết Đình và tác phẩm “**PHẤN THÔNG BAY**” với thiên nhiên – con người Đà Lạt của Đài truyền hình Lâm Đồng. Các nghệ sĩ đã đọc và đã ngâm một số bài trong tập **PHẤN THÔNG BAY**.
- * **PHẤN THÔNG BAY** đã được buổi phát thanh văn nghệ Đài T.N.V.N giới thiệu trong chương trình **TIẾNG THƠ** và ngâm một số bài thơ trong tập.

Có một tình thơ với Đà Lạt

Cách đây 10 năm nhà thơ Ngô Viết Đình biên tập viên Nhà xuất bản Thanh Niên Hà Nội có một chuyến lên thăm và sáng tác ở Đà Lạt. Lần ấy chúng tôi đã gặp anh và có một chương trình văn nghệ giới thiệu về thơ anh. Tưởng rằng chỉ có một chuyến đi lần ấy, ngờ đâu sau này anh lại tiếp tục đến Đà Lạt, duyên nợ với Đà Lạt một cách mặn mà. Cũng tưởng rằng một chuyến đi, rồi hai, ba chuyến đi về vùng đất này, anh có thể sưu tầm được một vài nốt ngân trong bản giao hưởng của mình là quý hoá lắm rồi. Đằng này, nốt ngân ấy lại vang lên, vang mãi thành một bản giao hưởng đầy thi vị. Đó là những bài thơ viết về Đà Lạt của riêng anh. Nhà thơ Ngô Viết Đình có nguyên

thường nà chúng tôi có dịp gần gũi với anh, anh có một cách sống riêng như vậy. Nhà thơ Ngô Viết Dinh sinh vào năm Canh Thìn (1940) và anh yêu cái tuổi Canh Thìn của anh đến da diết.

*Cầm tinh con Rồng thì bay theo mây gió
Số lập thân nơi đất khách xứ người
Quê hương ơi! ta gửi hồn trong đó
Một tấm lòng hai ngả xẻ chia đôi.*

và cả những khi:

*Có kiếp sau bạn ơi xin các mẹ
Để chúng con lại đúng Canh Thìn
Ta dâng đời những câu thơ có ích
Rồng vàng bay trời sáng một hướng nhìn.*

Nhà thơ Ngô Viết Dinh đến với Đà Lạt thành phố tình yêu không nhiều. Nhưng bao giờ anh cũng dành những tình cảm của mình đối với mảnh đất thân yêu này bằng những dòng thơ rất riêng của mình. Đặc biệt anh dành cả gần một trăm trang sách để ngợi ca Đà Lạt, đó là chuyện lạ. Chúng tôi rất tâm đắc với ý kiến của nhà thơ Phan Xuân Hật khi giới thiệu

tập thơ “Phấn thông bay” của anh Ngô Viết Dinh: “Tôi là người làm thơ về Đà Lạt, lại cũng là người theo dõi khá kỹ những bài thơ lẻ viết về Đà Lạt đăng trên các báo. Nhưng có riêng một tập như “Phấn thông bay” của Ngô Viết Dinh- một nhà thơ sinh và lớn lên ở Hà Đông, sống và làm việc khá lâu ở Hà Nội, người “xa lạ” với Đà Lạt thì thật đáng mừng. Đà Lạt quả là một vùng đất thơ, thơ về một vùng thơ, chuyện ấy chẳng có gì mới. Song có điều xưa nay thơ về một vùng, một đề tài trong một tập gồm nhiều tác giả rất khó tránh khỏi đơn điệu cũng là bình thường. Còn trọn gói riêng một tác giả lại cũng một vùng, một đề tài càng khó tránh khỏi đơn điệu hơn. Vượt được vũ môn ấy thật là khó, thật là gay, là thử thách đối với tác giả, đối với thi sĩ. **Phấn thông bay** đã vượt được. Không dám nói là tất cả tập đều vượt được chín bậc mà cả tập đã vượt được số bậc không ít và có những bài đã vượt khỏi vũ môn để có thể hoá Rồng”. Còn ý kiến của nhà thơ Phan Cung Việt khi viết lời bạt tập thơ **Phấn Thông bay** của Ngô Viết Dinh thì sao? Nhà

thơ Phan Cung Việt cho biết: “Đà Lạt là một danh từ địa lý nhưng từ lâu nó đã trở thành một tính từ của hoa, của tình yêu. Nói theo lý luận mỹ học, đó là một tính từ của cái đẹp. Đà Lạt tức là đẹp, vậy thì nó chính là một chấm sáng có hương sắc của một phạm trù mỹ học. Hành trình của cái đẹp bây giờ ư? Như bạn đã biết rồi đấy, nó phải đi qua một chặng đường bão bùng, nắng lửa và nước mắt. Đó cũng là hành trình cái đẹp của Đà Lạt. Hạt sương trên sắc hoa, trên đôi thông Đà Lạt quả không đơn giản chút nào. Quả là Ngô Viết Dinh to gan, lớn mật. Quả là Ngô Viết Dinh quá yêu. Dám thử sức mình ở một phạm trù mỹ học lớn nhất của thời nay. Và phải nhận rằng, với một trái tim yêu chân thành, Ngô Viết Dinh đã không liêu lĩnh”. Đọc tập thơ: **Phấn Thông bay rồi tập An ủi** của nhà thơ Ngô Viết Dinh chúng tôi càng nhận ra ở anh một tấm lòng của người làm thơ với một vùng đất mà anh đã có dịp đi qua, ở lại và sáng tác. Vùng đất Đà Lạt đã vào thơ anh một cách tự nhiên, trong bài thơ “Hoa Tường Vi”, anh

Ngô Viết Dinh đã có cách nhìn lạ:

Sắc hoa chìm đắm tâm tư

Ban mai lại cứ ngỡ như cuối chiều

Tôi nào dám nói lời yêu

Sắc Tường Vi cứ nở nhiều cho ai?

Không chỉ ca ngợi những sắc hoa, hương hoa Đà Lạt anh còn có những bài thơ viết về Hồ Xuân Hương, Hồ Than Thở, Thung lũng Tình Yêu, rừng Ái Ân, Thác Cam Ly những thắng cảnh đã đi vào dấu ấn của du khách. Ở mỗi bài thơ là một phát hiện độc đáo, một cảm nhận tinh tế của người trực tiếp quan sát, trực tiếp ghi nhận, cảm nghĩ riêng của mình. Không phải bỗng nhiên anh viết:

Người ân ái tự rừng biết ái ân

Sắc xanh lá giao hoan cùng trời biếc

Tôi lắng nghe đất trời yêu da diết

Tỏa hương tươi rói tình người.

Anh viết như là cách tự chứng minh mình trong một không gian tuyệt vời như thế của Đà Lạt. Anh viết như dãi bày lòng mình với thiên nhiên đất nước mà anh đã có dịp đến đây, được

ngắm nhìn, được chiêm nghiệm. Có lúc anh xem Đà Lạt như một nửa cuộc đời của mình mà anh đã phải tự đi tìm kiếm, tự khám phá:

“Tôi về đây Đà Lạt ơi

Đến tìm nửa trái tim tôi nơi này”

Mô tả về Đà Lạt anh có một lối viết lạ:

“Lưng trời bát úp muối dổi đỏ

Giao hưởng ngàn thông đỏ bóng chiều

Bức tranh giát điệp vàng canh gió

Cùng gặp hồn mình để được yêu.”

Càng đọc thơ anh viết về Đà Lạt, càng nhận ra anh là một người làm thơ lãng mạn, càng gần gũi với Đà Lạt biết bao nhiêu. Cho dẫu mai này anh không đến với Đà Lạt một lần nữa thì những dòng thơ anh viết về mảnh đất này luôn ở lại với người đọc, luôn gần gũi với người đọc hôm nay, luôn đi cùng với nền thơ ca đất nước.

Trích “trang văn nghệ báo Lâm Đồng”

Tác giả **PHẤN THÔNG BAY
& ĐÀ LẠT**

Ảnh từ Bảng hình

CÓ MỘT TÌNH THƠ VỚI ĐÀ LẠT
(Đài THLD - 2001)

Tôi về đây Đà Lạt ơi
Đến tìm nửa trái tim tôi nơi này

Nhà thơ NGÔ VIẾT DINH

Trả lời phỏng vấn các phóng viên

Đài T.H.L.Đ - ĐÀ LẠT

Hoa Mi Mô Đa

*Tôi lần theo câu hát
Tôi gặp Mi mô đa*

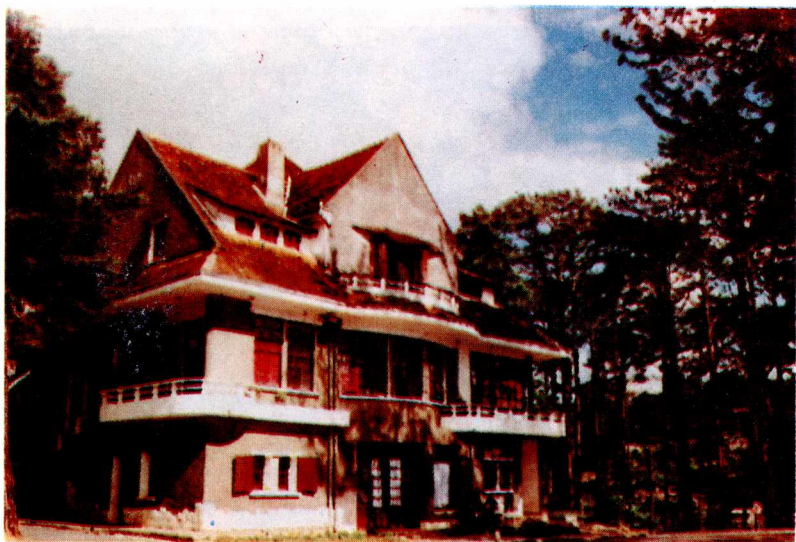
Bên hồ XUÂN HƯƠNG

*Hồ Xuân Hương sóng lung linh
Lòng sâu vẫn đậu dáng hình bóng tôi*

*Ngàn vì - la mỗi dáng
Một tính cách tâm tư*

*
**

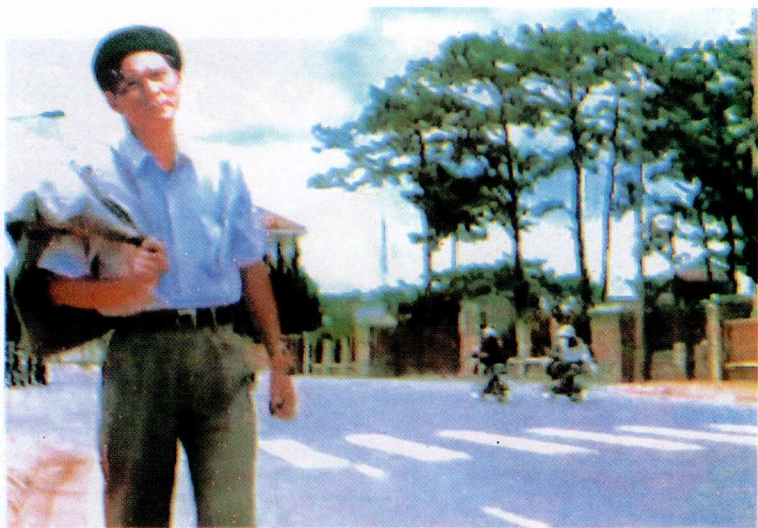
*Ta đi trong đời mộng
Gặp hồn thu châu Âu*

thác Prenn

*Em đứng trầm tư trước Prenn
Nhật bóng hoa nắng nước buông rèm*

Đạo phố Đà Lạt

*Ở đây thanh khiết lọc hồn sạch
Linh cảm cõi lòng mở giao thoa*

Với quán LÀNG VĂN

...Anh viết như là cách tự chứng minh
mình trong một không gian tuyệt vời
như thế của Đà Lạt...

16

17

18

19

20

21

*Thôi chào Đà Lạt Prenn
Muôn đời thông rải phấn lên nắng trời*

MỤC LỤC

	Trang
* Thơ tình về một vùng Thơ	9
1- Bông hồng phấn	20
2 -Huyền thoại	21
3 -Đà Lạt yêu	22
4 -Phụ bản 1	25
5 -Có một mối tình đầu	27
6 -Câu	30
7 -Ai đi Đà Lạt mùa này	31
8 -Phấn thông bay	32
9 -Có đôi	33
10- Thiện điều	34
11 -Đường vào thung lũng tình yêu	35
12 -Ngồi với đêm mưa	36
13 -Lời gió	38
14 -Tự tình Đà Lạt	40
15 -Thông	42
16 -Em đợi	45
17 -Hoa Xu Xi	46
18 -Em và núi	47
19 -Mi Mô Đa	48
20 -Che dù	50
21 -Sóng	51

22- Trăng	52
23 -Lên Chùa	53
24-Tìm bước em	55
25 -Theo bóng du hồng	56
26 -Đạo bước Đồi Cù	58
27 -Thấp thoáng	60
28 -Phụ bản 2	61
29 -Rừng Ái Ân	63
30 -Cùng em vào chợ đêm	64
31 -Trăng vỡ	66
32 -Lên với Đa Nhim	68
33 -Nửa trăng biển – Nửa trăng rừng	69
34 -Than thở	70
35 -Hoa Quỳ	72
36 -Trước tháp Prenh	73
37 -Hơi thu	74
38 -Phụ bản 3	75
39 -Hoa Tường Vi	78
40 -Hoa Tường Vi	80
41 -Lá rơi	82
42 -Trong vườn	83
43 -Bất tử – hoa yêu	85
44 -Hoa em	86
45 -Nhật thực – Nguyệt thực	87
46 -Ước	89

47- Tôi đưa Đà Lạt về nhà	90
48- Thần tình ái	92
49- Tìm	93
50- Phượng đỏ – Phượng tím	96
* -Lời cuối sách	97

PHẤN THÔNG BAY
VÀ NHỮNG DÒNG AN ỦI

1- Đôi dòng cảm nhận – <i>Trịnh Thuý Hà</i>	101
2- Đôi dòng cảm nhận – <i>Nguyễn văn Công</i>	102
3- Đôi dòng cảm nhận – <i>Mạc Công Khôi</i>	103
4- Đọc “Phấn thông bay” thơ - <i>Bùi Đức Tú</i>	104
5- Có đôi – Nhạc	105
6- Tường vi – thơ - <i>Vi Quốc Hiệp</i>	107
7- Cảm hoài cùng P.T.B. thơ - <i>Hoài Yên</i>	109
8- Thi sỹ xứ yêu – thơ - <i>Nguyễn Văn</i>	111
9- Có một tình thơ với Đà Lạt – <i>Trần Ngọc Trác</i>	114
10- Tác giả P.T.B. và Đà Lạt (ảnh)	121

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

NGÔ VIỆT DINH

PHẦN THÔNG BAY

Chịu trách nhiệm xuất bản: MAI THỜI CHÍNH

Chịu trách nhiệm nội dung: PHẠM ĐỨC

Biên tập: PHAN XUÂN HẠT

ĐẶNG QUANG VINH

Sửa bản in: Tác giả

In 500 cuốn khổ 13x19cm, tại Xí nghiệp in báo Nhi đồng
Đăng ký XB số:103/638 - CXB cấp ngày 10 - 6 - 2003
In xong nộp lưu chiểu tháng 11 năm 2003

NGÔ VIỆT DINH

*Phân
Thông
Báo*

Giá: 25.000đ